

ПРОДУКТИВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПТИЦІ ЗА УРАЖЕННЯ ЕКТОПАРАЗИТАМИ

Л. В. Нагорна, Б. А. Вовк
lvn_10@ukr.net

Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна

Проблема забезпечення населення якісними та безпечними продуктами харчування є першочерговим завданням, особливо на тлі всеохоплюючого погіршення здоров'я населення, зокрема працездатного віку. Лідером з виробництва білка тваринного походження, а, отже, і забезпечення ним населення, є птахівництво — єдина галузь тваринництва в державі, яка постійно нарощує обсяги виробництва. Проте отриманню безпечної, а особливо якісної продукції птахівництва (м'яса та яєць) перешкоджає низка факторів. Одним з них є ураження птиці різними видами членистоногих. Недостатня санація птахівничих приміщень у період санітарних розривів сприяє зростанню популяції членистоногих, які паразитують на птиці. Птахівничі господарства, для яких є актуальною проблема ектопаразитозів, отримують відчутні економічні збитки. Ектопаразити спричиняють зниження яйценосності та погіршення приростів маси тіла незалежно від виду ураженої ними свійської птиці. Почасти виникають асоціації з протозоозами, бактеріозами, вірусами, а це додатково сприяє погіршенню отримуваної продукції. Враховуючи наведену вище інформацію, метою наших досліджень було визначення тенденцій щодо зміни продуктивності птиці за ураження ектопаразитами.

Дослідження проводили в умовах господарств північних областей України, які спеціалізуються на виробництві товарного яйця і є неблагополучними щодо ектопаразитозів. За проведення досліджень враховували показники планової продуктивності вирощуваних кросів курей і порівнювали їх з фактичними показниками яйценосності.

На підставі проведеного нами комплексу досліджень встановлено, що за ураження продуктивної птиці ектопаразитами основною проблемою є зниження яйценосності чи приростів маси тіла. На ураженій ектопаразитами птиці спостерігали скуйовдження та ламкість пір'я, появу на тілі алопечій, ран, дерматитів та гіперемії шкіри. Кури проявляли вищий ступінь занепокоєння порівняно з вільними від ектопаразитів особинами.

Встановили, що в курей-несучок за високої інтенсивності інвазії постійними ектопаразитами показники яєчної продуктивності знижувались в середньому на 52,5 %. За середньої та низької інтенсивності інвазії зазначений показник становив 42,5 % і 18,6 % відповідно. Крім того, інвазування курей-несучок тимчасовими ектопаразитами (курячими кліщами) не лише спричиняло зниження яйценосності, але й призводило до погіршення сортності яєць внаслідок забруднення їх розчавленими імаго ектопаразитів. Такі яйця є непридатними для реалізації і, відповідно, скеровуються для промислової переробки, що спричиняє фінансові втрати.

Під час експериментальних досліджень встановлено, що від інвазованої тимчасовими ектопаразитами птиці, зокрема курей-несучок, у період їх продуктивного вирощування впродовж технологічного циклу не вдається отримати показники планової яєчної продуктивності. Інвазовані ектопаразитами кури-несучки, згідно із характеристиками кросу, досягали піку яйценосності пізніше. Впродовж технологічного циклу їхнього вирощування не вдавалося отримати показники планової яєчної продуктивності. У неблагополучних щодо ектопаразитів господарствах збільшувався падіж та погіршувалася сортність яєць.

Отже, ураження продуктивної птиці ектопаразитами викликало зниження яйценосності та погіршення сортності отримуваних яєць.